DE OBEDIENTIAE VIRtute Epistola N.P. Ignatii.

IGNATIVS LOIOLA fratribus Societatis IESV, qui sunt in Lusitania gratiam, & amorem Christi Domini sempiternum.

Magnam animi uoluptatem capio fratres in Christo carissimi, cum affertur ad me, quã acri studio, conatuq; ad summam uirtutis, ac diuini obsequij perfectionem enitamini; beneficio illius; qui uos ut ad hoc uitæ institutum uocauit, sic in eodẽ pro sua clementia retinet, dirigitq, ad beatũ finẽ, ad quem, qui sunt ab ipso electi, perueniũt. Atq; ego sane cum uos omnibus donis ornamentisque spiritalibus perfectos, tũ uero (quod alias ex me cognouistis) in primis obedientiæ uirtute præstantissimos esse cupio: idque nõ solũ ob eximia quædam, ac singularia eius bona, quæ tot, tamque illustribus sacrarum literarũ testimonijs, atq; exemplis, in testamento æque nouo, ac ueteri cõprobantur, sed etiam quod (ut est apud sanctum Gregorium) Obediẽtia sola uirtus est, quæ uirtutes cæteras menti inserit, insertasq; custodit. Hæc dũ flo- Lib. 35 moral. cap. 10

 ruerit

ruerit florebunt procul dubio reliquæ, edentq; fru ctus, quales, & ego in animis uestris exopto, et suo iure postulat is, qui humanum genus neglectæ obedientiæ scelere afflictum, ac perditum salutari ipsemet obedientia reparauit, Factus obediens vsque ad mortem; mortem autem crucis. Ab alijs religiosis ordinibus facilius patiamur superari nos ieiunijs, uigilijs, & cætera uictus, cultusque asperitate, quam suo quique ritu, ac disciplina sancte suscipiunt. vera quidem, ac perfecta obedientia, abdicationeque uoluntatis, atque iudicij maxime velim fratres carissimi esse conspicuos, quicunque in hac Societate Deo Domino nostro deseruiunt, eiusdemque Societatis ueram, germanamque sobolem hac quasi nota distingui; qui numquam intueatur personam ipsam, cui obediunt, sed in ea Christum Dominum, cuius causa obediunt. Si quidem Superiori, nec si prudentia, bonitate, cæterisue quibuslibet diuinis donis ornatus, instructusq; sit, propterea obtemperandũ est; sed ob id solũ, quod uices gerat Dei, eiusdemq; au ctoritate fungatur, qui dicit, Qui uos audit, me audit, et qui uos spernit, me spernit; nec contra siue consilio, aut prudẽtia minus ualeat, quidquã iccirco de obediẽtia remittẽdũ, quatenus ille Superior est; quando illius personã refert cuius sapiẽtia falli non potest; supplebitque ipse, quidquid mini-

Ad Philipp. 2.

Luc. 10.

stro defuerit; siue probitate, alijsque ornamentis careat, si quidem disertis verbis Christus Dominus cum dixisset: Super Cathedram Moysi sederunt Scribæ, & Pharisæi protinus addidit, omnia ergo, quæcunque dixerint vobis seruate, & facite: secundum opera vero eorum nolite facere. Quocirca sedulo vos in eam curam, atque exercitationem incumbere cupio, ut Christum Dominum in Superiore quolibet agnoscere studeatis, in eoque diuinæ Maiestati reuerentiam, atque obedientiam summam cum religione præstare. Quod vobis minus mirum videbitur, si animaduerteritis præceptum esse ab Apostolo, vt Superioribus etiam sæcularibus, ethnicisque pareamus, vt Christo, ex quo omnis potestas bene instituta descendit: sic enim scribit ille ad Ephesios, Obedite dominis carnalibus cum timore, & tremore in simplicitate cordis vestri, sicut Christo, non ad oculum seruientes, quasi hominibus placentes, sed vt serui Christi facientes voluntatem Dei ex animo cum bona voluntate seruientes sicut DOMINO, & non hominibus. Atque hinc existimare poteritis ipsi, cum se religiosus quispiam regendum, ac moderandum alteri tradidit, non solum vt Superiori, sed etiam nominatim

Matth. 22.

Cap. 6.

ut Christi partes agenti; quo illum loco apud animum suũ habere, utrum ut hominẽ, an ut Christi uicariũ debeat intueri. Iam uero illud etiã uobis clare compertum esse, ac in animis uestris penitus insidere uehementer cupio: infimam, et ualde imperfectam esse primam illam obedientiæ formã, quæ mandata dũtaxat opere exequitur; nec uirtutis nomine dignam, nisi ad alterum gradũ ascendat, qui uoluntatẽ Superioris suam efficit, et cum ea ita concordet, ut non solũ in effectu executio appareat, uerum etiã in affectu cõsensio: sicq; idẽ uelit uterque, idẽ nolit. Atque propterea in sacris
1.Regũ 15. *literis legimus, Melior est obedientia, quã uicti-*
Lib.35 moral. cap.10. *mæ, si quidẽ (ut S. Gregorius docet) Per uictimas aliena caro, per obedientiã uero uoluntas propria mactatur. quæ quidẽ pars animi, quoniã est adeo præstãs, sic fit, ut eius oblatio Domino, ac Creatori Nostro pro obedientiã facta magni sit æstimãda. Quãto in errore, quãque periculoso uersantur non dico solum ij, qui in ijs, quæ ad carnem, et sanguinẽ pertinent, sed illi etiã, qui in rebus alioquin admodũ sanctis, ac spiritalibus, ut ieiunijs, precationibus, alijsue quibusuis pietatis operibus, fas putant a præscripto Superioris ac uoluntate discedere. Audiat quod sapienter adnotat Cassianus*
Coll.4 cap.20 *in Collatione Danielis Abbatis: unũ sane inquit, atque idẽ inobedientiæ genus est, uel propter ope-*

rationis

rationis instantiam, uel propter otij desiderium senioris uiolare mandatū: tāque dispendiosum est, pro somno, quā pro uigilia, Monasterij statuta conuellere: tantum denique est Abbatis transire præceptū, ut legas, quantum si contēmnas, ut dormias. Sancta fuit actio Marthæ, sancta contemplatio Magdalenæ, sancta pœnitētia et lacrimæ, quibus pedes Christi Domini rigabātur: sed hæc omnia nimirū oportuit fieri in Bethania, quam uocem domū obedientiæ interpretantur; ut ea re, quēadmodum ait S. Bernardus, nobis significare uoluisse Dominus uideatur; Nec studium bonæ actionis, nec otiū sanctæ contēplationis, nec lacrimā pænitentis extra Bethaniam illi accepta esse potuisse. Quo circa uoluntates uestras, fratres carißimi, quoad eius fieri potest, omnino deponite: libertatē conditori uestro, quā uobis ipsemet elargitus est, in eius ministris libere tradite, ac dicate: nolite exiguū uestri liberi arbitrij fructū putare, quod liceat uobis illud, a quo id accepistis, eidem per obedientiā plene reddere: quod cū facitis, non modo nō perditis ipsum, uerū etiam augetis, atq; perficitis, quippe qui uestras omnes uolūtates certißima rectitudinis regula moderemini uolūtate diuina, quā videlicet interpretatur is, qui nobis Dei nomine præsidet. Itaq; diligēter illud etiam cauendū est, ne Superioris ullo umquā tempore uo-

In Sermō. ad milit. templi cap. 13.

luntatem (quam ducere pro diuina debetis) ad ue stram detorquere nitamini: id enim esset non vestram diuinæ conformare, sed diuinam uestræ uoluntatis norma regere uelle, eiusdem diuinæ sapientiæ ordinem inuertentes. Sane quã magnus est error, & quidem eorum, quos amor sui obcæcauit, obedientes existimare sese, cum Superiorẽ ad id, quod ipsimet uolunt, aliqua ratione pertraxerint. Sanctum Bernardum in hac re præclare exercitatum audite, Quisquis inquit, uel aperte, uel occulte satagit, ut quod habet in uolũtate, hoc ei spiritualis pater iniũgat, ipse se seducit, si forte sibi quasi de obediẽtia blãdiatur: neq; enim in ea re ipse Prælato, sed magis ei Prælatus obedit. Quæ cum ita sint, quisquis ad obedientiæ uirtutem uelit peruenire, oportet ad hunc secundũ obedientiæ gradũ ascendat, ut Superioris non solũ iussa exequatur, sed etiam eius uoluntatem suam faciat, seu potius suam exuat, ut diuinã a Superiore expositam induat. Qui uero se totum penitus immolare uult Deo, præter uolũtatem, intelligentiam quoque, qui tertius et summus est gradus obedientiæ, offerat necesse est: ut nõ solum idem uelit, sed etiam ut idẽ sentiat, quod Superior, eiusq; iudicio subyciat suũ, quoad potest deuota uoluntas intelligentiã inflectere. Quæ uis animi tametsi non ea, qua uoluntas pollet, libertate prædita est, atque

In Sermõ. de trib. ordin. ecclef. ad patres in cap.

ipsa

ipsa natura fertur eius assensus in id, quod sibi ueri speciem præbet; tamen multis in rebus, in quibus uidelicet cognitæ ueritatis euidentia uim illi non infert, potest uoluntatis pondere in hanc potius, quam in illam partem inclinari. quæ res cũ incidunt, debet, quisquis obedientiam profitetur, inclinare sese in sententiam superioris: etenim cũ obedientia sit quoddam holocaustum, quo totus homo sine ulla prorsus imminutione Conditori suo, ac Domino per manus ministrorũ in caritatis igne immolatur, cũque sit eadem renũciatio quædam integra, per quam omni suo iure sponte decedit religiosus, ut diuinæ prouidentiæ, Superioris ductu gubernandũ, ac poßidendũ ultro sese addicat, ac mancipet; negari non potest, quin obedientia comprehendat non solũ executionẽ, ut imperata quis faciat, & uoluntatem, ut libenter faciat, sed etiam iudicium, ut quæcunque Superior mandat, ac sentit, eadem inferiori, & recta, & uera esse uideantur, quatenus, vt dixi, ui sua potest uoluntas intelligentiam flectere. Vtinam hanc mentis, ac iudicij obedientiam, ita & intelligerent homines, & exercerent, vt grata Deo est, ac omnibus, qui in religione viuunt, necessaria. Nã ut in corporibus, globisq; cælestibus, ut alius aliũ afficiat, moueatque requiritur, ut certa

 quadam

quadam conuenientia, ac ordine inferior orbis superiori subijciatur, sic in hominibus, cũ alter alterius auctoritate mouetur, quod per obedientiam fit, oportet, ut is, qui ab alterius nutu pendet subseruiat, et obsecũdet, ut uirtus ab imperante ad eũ deriuetur, et influat; Hæc autẽ obtẽperandi, obsecundandique ratio constare non potest, nisi uolũtas, ac iudiciũ inferioris cũ Superioris uoluntate, ac iudicio congruat. Iã uero si finis et causa obedientiæ spectatur quẽadmodum uoluntas, ita & iudiciũ in eo, quod nobis conuenit, decipi potest. ergo sicuti ne uoluntas erret, cũ Superioris uoluntate coniungitur, sic intelligentia, ne fallatur, ad Superioris intelligentiã conformanda est. Ne innitaris prudentiæ tuæ, Sacræ literæ monẽt, atque in rebus etiã humanis censent sapientes, uere prudentis esse sua ipsius prudẽtia minime fidere, præsertim in rebus suis, quarum homines animo perturbato fere boni iudices esse non possunt. Quod si in rebus nostris, alterius, etiam non superioris, iudicium, atque consilium nostro anteponendum est, quanto magis ipsius Superioris, cui nos, ut Dei uicem gerenti, ac diuinæ uoluntatis interpreti moderandos tradidimus? In causis uero, personisque spiritalibus eo maior etiam cautio procul dubio est necessaria, quo grauius est spiritalis uitæ periculum, cum sine frenis consilij discretionisue in

Prouer bio. 3.

in ea decurritur. qua de re cōmode Caßianus in Collatione Abbatis Moysi, ait, Nullo alio uitio tam præcipitem diabolus monachum pertrahit ad mortem, quam cum eum neglectis consiliis seniorum, in suo iudicio persuaserit, ac definitione, doctrinaue confidere. Præterea nisi hæc obedientia iudicij existat, fieri non potest, ut uel consensus uoluntatis, uel executio talis sit qualē esse oportet: natura enim ita comparatum est, ut animi nostri uires, quæ appetitiuæ dicuntur, sequantur apprehensiuas, et nisi adhibita ui, uoluntas, iudicio repugnante, diu obtēperare non poterit. Quod si forte quis aliquo tēporis spatio obediat per communem illā apprehensionē, quā censetur perperā etiam præcipienti parendum esse, certe id stabile, ac fixum eße non poteſt, atque ita perseuerantia deficit, uel saltem obediētiæ perfectio, quæ in prōpte, & alacriter obediēdo consistit; non enim ibi poteſt esse alacritas, ac diligentia, ubi eſt animorum, sententiarumque dissensio. perit etiā exequendi studium, & celeritas, cum ambigitur, expediat nec ne facere quod iubemur, perit celebris illa obediētiæ cœcæ simplicitas, cū apud nos ipsos in quæstionem uocamus recte ne præcipiatur, an secus, atque etiam fortasse damnamus Superiorē, quod ea mandet, quæ nobis non ita iucunda sunt. perit humilitas, quoniam, & si ex altera parte

Coll. 2 cap. 11.

paremus,

paremus, ex altera tamen nosmetipsos Superiori præferimus: perit in rebus arduis fortitudo, denique (ut summatim complectar) virtutis huius vis omnis ac dignitas; succedunt autem in eorum locum dolor, molestia, tarditas, laßitudo, obmurmurationes, excusationes, aliaque uitia non sane leuia, quibus obedientiæ pretium, ac meritum prorsus extinguitur. Itaque sanctus Bernardus, de ijs, qui grauiter ferunt imperata minus sibi suauia, sic ait. Hoc si moleste cœperis sustinere, si dijudicare Prælatum, si murmurare in corde; etiam si exterius impleas, quod iubetur, non est hæc uirtus patientiæ, sed velamentum malitiæ. Quod si pax, & tranquillitas animi quæritur: certe hac non fruetur is, qui habet intra sese causam perturbationis, atque tumultus, dissensionem videlicet iudicij proprij ab obedientiæ lege. Atque iccirco, tuendæ concordiæ causa, quæ societatis omnis est vinculum, tantopere hortatur Apostolus, vt id ipsum omnes sapiant, & dicant, nimirum vt consentientibus & iudicijs, & voluntatibus mutuo foueantur, & conseruentur. Iam si vnum eundẽq; oportet esse mẽbrorum sensum, & capitis; facile cernitur utrum sit æquius, caput membris, an membra capiti consentire. Atque ex his quidem, quæ dicta sunt hactenus, satis apparet obedientia iudicij

Serm. 3 de Circũcisione.

Rom. 15. 1. Cor. 1 & 2. Cor. 13 Philip. 2.

quam

quam sit necessaria. Quam vero sit eadem ipsa perfecta, grataque Domino inde primum osten ditur, quod per eam præstantissima pars hominis, ac pretiosissima Domino consecratur: dein de quod obediens ita sit holocaustum uiuum, gratumque Maiestati diuinæ, cum nihil sumet omnino retineat: postremo quod magna est huius certaminis difficultas, frangit enim sese Dei causa obediens ipsemet, resistitque naturali propensioni, quæ omnibus hominibus insita est ad suam complectendam, sequendamque sententiam. Ex his igitur rebus efficitur, vt obedientia tametsi proprie voluntatem perficere videatur, quippe quam reddit ad nutum Superioris promptam, ac paratam, nihilominus ad intelligentiam quoque ipsam, vt diximus, pertinere debet, eamque inducere ad sentiendum idipsum, quod sentit Superior: sic enim fiet, vt omnibus connixi viribus, & voluntatis, & intelligentiæ ad executionem celerem, atque integram ueniamus. Videor mihi uos fratres carissimi audire dicentes: de uirtutis quidē huiusce necessitate iam non ambigere, illud uero, vt cognoscatis vehementer optare, quo pacto ad eius perfectionem peruenire possitis. Huic ego quæstioni cum Sancto Leone, ita respondeo. Nihil arduum est humilibus, & nihil asperum mitibus, Serm. 5 de Epiphania

modo

mandatum quodcunque tradiderit, pari profecto obsequendum est cura, pari reuerentia deferendũ, ubi tamen Deo cõtraria nõ præcipit homo. Atque ita si non hominẽ externis oculis, sed Deum inspexeritis internis; haud sane graue fuerit uobis uoluntates uestras, atque iudicia cõformare ad eam regulam actionum uestrarum, quam ipsimet elegistis. Altera est ratio, ut quod Superior mandat, uel sentit defendere semper apud animos uestros studiose nitamini, improbare autem nequaquam, atque ad eam ipsam rem proderit bene animatos, affectosq; esse ad id omne, quod ipse iusserit: sic enim fiet, non solum ut sine molestia, sed etiam, ut cum uoluptate lætitiaque pareatis: nam (ut est apud Sãctum Leonem) Nõ dura ibi necessitate seruitur, ubi diligitur quod iubetur. Postrema subijciendi iudicij ratio est cum facilior, tutiorque, tum etiam apud sanctos Patres in more posita, ut statuatis uobiscũ ipsi, quidquid Superior præcipit ipsius Dei præceptum esse, & uoluntatẽ, atq; ut ad credenda, quæ catholica fides proponit, toto animo assensuq; uestro statim incumbitis: sic ad ea facienda quæcũque Superior dixerit, cœco quodam impetu uoluntatis parendi cupidæ sine ulla prorsus disquisitione feramini. sic egisse credẽdum est Abraham, filium Isaac immolare iussus: sic noui testamẽti tẽpore aliqui

Serm. 4. de ieiunio septimi mensis.

Gen. 22.

e sanctis Patribus ijs, quos commemorat Cassianus, ut Ioannes Abbas, qui, quod erat ei imperatum, non reputabat utile ne esset, an inutile, ut cũ aridum lignum tanto, ac tam diuturno labore per annũ irrigauit; nec utrum fieri posset, nec ne, ut cũ conatus est tã ex animo ingens saxũ solus dimouere loco, quod ne multi quidẽ simul homines impellere potuissent, quod obediẽtiæ genus ipsis interdũ miraculis diuinitus cõprobatum uidemus, nã (ut alios taceam, quos ipsi non ignoratis) Maurus S. Benedicti discipulus, mandato Superioris lacũ ingressus, nec mersus est: alius quidã a Superiore iussus leænã ad se ducere, illã cœpit, atq; perduxit. Est igitur hæc ratio subijciendi proprij iudicij, ac sine ulla quæstione sanciendi, et collaudãdi apud se quodcũq; Superior iusserit non solũ sanctis uiris usitata, sed etiã perfectæ obedientiæ studiosis imitãda omnibus in rebus, quæ cũ peccato manifesto coniunctæ non sunt. Nec tamẽ iccirco uetamini, si quid forte uobis occurrat a Superioris sentẽtia diuersum, idq; uobis (consulto suppliciter Domino) exponendũ uideatur, quominus id ad Superiorẽ referre possitis: uerum in hac re, ne uos amor uestri iudiciumque decipiat, illa cautio est adhibenda, ut animo sitis, & ante, & post relationem æquissimo, non solum quod pertinet ad eam rem, de qua agitur, vel suscipiendam, uel deponendam,

Lib. 4. cap. 24. & 26.

Greg. 2 dialog. cap. 1.

In uitis Patrũ 2. part. lib. de obed.

sed etiam ad approbandum, rectiusque putan-dum quidquid Superiori placuerit. Atque hæc quæ de obedientia diximus, æque priuatis erga proximos Superiores, atque Rectoribus, Præpositisque localibus erga Prouinciales, Prouincialibus erga Generalem, Generali denique erga illum, quem Deus ipsi præfecit, nempe suum in terris Vicarium, obseruanda sunt, sic ut & ordinum perfecta distinctio, ac proinde pax retineatur, & caritas, sine qua nec Societatis nostræ, nec alterius cuiuslibet Sodalitij posset recta gubernatio conseruari. Nimirum hoc modo prouidentia illa diuina disponit omnia suauiter, infima per media, media per summa suos ad fines cuncta perducens. Hinc illa videlicet in Angelis vnius hierarchiæ ad aliam subordinata series; Hinc & cælestium, & aliorum omnium, quæ cientur corporum certis locis, ac sedibus inter sese apta connexio, quorum conuersiones, ac motus ab vno mouente supremo gradatim omnes vsque ad infimos rite proueniunt. Idem in terris cum in omni ciuitate bonis instituta legibus, tum vero in hierarchia Ecclesiastica cernitur, cuius omnia membra, & functiones ab vno Generali CHRISTI Domini nostri Vicario deriuantur, & quo accuratius hæc dispositio, & collo- Sap. 8.

catio

catio custoditur, eo rectior est gubernatio, et melior. contra uero huius ordinis negligentia quam grauia incommoda multis hominū Societatibus importentur, nemo non uidet. Atque iccirco in hac, cuius mihi non nullam procurationem, ac curam Dominus tradidit, tam diligenter hanc uirtutem exerceri, uigereque percupio, quasi in ea Societatis nostræ bonum, ac salus uniuersa consistat. Quæ cum ita sint, ut unde exorsa est ibidē terminetur epistola, uos ego per Christum Dominum Nostrum obtestor, qui sese nobis non modo præceptorem, sed etiam exemplar præbuit obedientiæ, ut ad eam virtutem toto pectore incumbatis, & gloriosæ uictoriæ appetentes atque auidi, uosmetipsos superare, idest excelsiorem et difficiliorē animi partem, uoluntatē dico, atq; iudicium expugnare, & subijcere studeatis, quo Dei Domini N. solida ueraque cognitio, atq; amor uestros ad se animos penitus trahat, totoq; uitæ huius, & quasi peregrinationis curriculo usque eo gubernet, ac regat, dum uos demum aliosque complures uestra opera exemploque adiutos ad vltimum & felicissimum finem, nimirum ad beatitudinem sempiternam perducat. Vestris ad Deum precibus me valde commendo.

Romæ vij. Kal. Aprilis M D L I I I.